

Obaveze i prava učenika

Roditelji su te upisali u školu. Učenik si! Škola je tako postala tvoja druga kuća, mesto gde se sa drugom decom družiš i stičeš potrebna znanja.

To sve ne bi bilo moguće da ne postoje školska pravila, a bez njih niko u školi ne bi mogao ni da ostvari svoja prava.

Kada se svi potrudimo da ispunjavamo svoje dužnosti tada zajednički stvaramo uslove da koristimo prava, ali i da razumemo i poštujemo prava drugih.

Obaveze učenika

Tvoje obaveze su da redovno pohađaš i pratiš nastavu,

- izvršavaš svoje školske obaveze,
- pratiš napredak u sopstvenom učenju i o tome izveštavaš nastavnike i roditelje,
- ne smeš da ometaš izvođenje nastave i
- ne smeš da napuštaš čas bez prethodnog odobrenja nastavnika.

Izvršavanje ovih obaveza će ti omogućiti da stekneš neophodna znanja. Uostalom, zato i ideš u školu.

Pored tebe, tvoju školu pohađaju i druga deca koja imaju iste obaveze kao i ti. U školi svakodnevno srećeš i odrasle, nastavnike i ostale zaposlene koji se trude da ti na različite načine olakšaju boravak u školi i omoguće da možeš nesmetano da učiš. Zbog svega što svi oni čine za tebe, **tvoja je obaveza da poštuješ druge učenike, nastavnike i ostale zaposlene u školi.**

Od tebe zavisi i kako će tvoja škola izgledati. Zato je tvoja obaveza

- da poštuješ pravila ponašanja i
- da poštuješ školske odluke i
- da čuvaš imovinu škole,
- da čuvaš čistoću i lep izgled školskih prostorija
- da se staraš o očuvanju životne sredine i
- da vodiš računa o svom zdravlju.

Teže povrede obaveze učenika

Učenik može biti kažnjen, ako:

- uništi, ošteti, skriva, iznosi, prepravlja ili dopisuje podatke u evidenciji koju vodi škola ili druga organizacija, odnosno organ;
- prepravlja ili dopisuje podatke u javnoj ispravi koju izdaje škola ili organ, odnosno druga organizacija;
- uništava ili krade imovinu škole, privrednog društva, preduzetnika, učenika ili zaposlenog;
- poseduje, podstrekava, pomaže, daje drugom učeniku ili sam upotrebljava alkohol, duvan, narkotičko sredstvo i psihoaktivne supstance;
- unosi u školu ili drugu organizaciju oružje, pirotehničko sredstvo ili drugi predmet kojim može da ugrozi ili povredi drugo lice;
- svojim ponašanjem ugrožava vlastitu bezbednost ili bezbednost drugih učenika, nastavnika i zaposlenih u školi, u školskim i drugim aktivnostima koje se ostvaruju van škole, a koje škola organizuje i koje dovodi do njihovog fizičkog i psihičkog povređivanja;
- upotrebljava mobilni telefon, elektronski uređaj i drugo sredstvo u svrhe kojima se ugrožavaju prava drugih ili u svrhe prevare u postupku ocenjivanja;
- neopravdano izostaje sa nastave i drugih oblika obrazovno-vaspitnog rada više od 25 časova u toku školske godine, od čega više od 15 časova nakon pismenog obaveštavanja roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika od strane škole;
- učestalo čini lakše povreda obaveza u toku školske godine.

Kazne za neodgovorne učenike

Ako učenik izvrši povredu obaveze ili povredu zabrana, mogu mu biti izrečene vaspitne i vaspitno-disciplinske mere. Škola, uporedo sa izricanjem mere, određuje učeniku i obavezu obavljanja društveno-korisnog, odnosno humanitarnog rada, koji se odvija u prostorijama škole ili van prostorija škole pod nadzorom nastavnika, odnosno stručnog saradnika.

Treba da imaš na umu da u takvim slučajevima i roditelji mogu da odgovaraju i da budu kažnjeni.

Prema učeniku koji:

- vrši povredu pravila ponašanja u školi ili ne poštuje odluke direktora i organa škole,
- neopravdano izostane sa nastave pet časova,
- koji svojim ponašanjem ugrožava druge u ostvarivanju njihovih prava,

škola će uz učešće roditelja, pojačati vaspitni rad različitim aktivnostima i to u okviru odeljenjske zajednice, stručnim radom odeljenjskog starešine, pedagoga, psihologa, posebnih timova, a kada je to neophodno uspostaviće i saradnju sa odgovarajućim ustanovama socijalne, odnosno zdravstvene zaštite sa ciljem definisanja i pružanja podrške učeniku u vezi sa promenom njegovog ponašanja.

Vaspitna mera izriče se učeniku bez vođenja vaspitno-disciplinskog postupka i izriču se postupno, od opomene, preko ukora odeljenjskog starešine, pa do ukora odeljenjskog veća.

Za teže povrede obaveza učenika i za povrede zabrana škola vodi vaspitno-disciplinski postupak o kojem obaveštava roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika učenika.

Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu težu povredu obaveze učenika, pokreće se najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja, a vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu povredu zabrane pokreće se odmah, a najkasnije u roku od dva dana od dana

saznanja. Zaključak u ovom postupku se izvodi na osnovu pisanih izjava saslušanih učesnika i svedoka uz prisustvo roditelja, na osnovu koga se donosi rešenje u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka.

Vaspitno-disciplinske mere mogu biti:

- ukor direktora,
- ukor nastavničkog veća ili
- premeštaj učenika od petog do osmog razreda u drugu osnovnu školu na osnovu odluke nastavničkog veća, uz saglasnost škole u koju prelazi, a uz obaveštavanje roditelja.

Učenik, roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik ima pravo da podnese žalbu školskom odboru na izrečenu vaspitno-disciplinsku meru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja o utvrđenoj odgovornosti i izrečenoj meri.

Prava učenika

Ako nisi neodgovoran i izvršavaš svoje školske obaveze, ai poštuješ prava drugih, možeš očekivati i da se tvoja prava poštuju.

Imaš pravo na kvalitetnu nastavu i da od nastavnika zatražiš objašnjenja ili pomoć u učenju. Nastavnici su dužni da te uvažavaju i da ti pruže podršku da možeš da razvijaš svoj talenat i da ti pomognu u afirmaciji.

Ocene su javne, zato je nastavnik dužan da ti obrazloži zašto si dobio baš tu ocenu.

Ako nisi zadovoljan obrazloženjem ili je ono izostalo, imaš pravo da ti ili tvoj roditelj podnesete pismeni prigovor direktoru na ocenu u roku od tri dana, a ako je u pitanju ispit onda se prigovor podnosi u roku od 24 sata od saopštavanja ocene na ispitu. Prigovor na zaključnu ocenu iz predmeta i vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta podnosi se direktoru škole u roku od tri dana od dana dobijanja đачke knjižice, odnosno svedočanstva, osim za učenike završnih razreda gde je taj rok 24 sata.

Imaš pravo na blagovremenu i potpunu informaciju o pravima i obavezama, kao i o pitanjima koja su u vezi sa tvojim školovanjem.

Tvoje mišljenje treba da se uvažava, a o nekim pitanjima u školi, zajedno sa drugim učenicima i zaposlenima u školi, možeš i da odlučiš.

Imaš pravo da budeš zaštićen od svih oblika diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja. Škola i nastavnici su dužni da ti u tome pomognu.

Ako smatraš da su neka tvoja ili prava drugih u školi ugrožena, imaš pravo da ti ili tvoj roditelj, pokrenete inicijativu za preispitivanje odgovornosti učenika ili nastavnika u obrazovno-vaspitnom procesu, podnošenjem pismene prijave direktoru u roku od 8 dana.